

FESTA DEL BAPTISME DEL SENYOR

Ambientació general d'aquest diumenge

1. La manifestació de Jesús, en el seu baptisme en les aigües del Jordà...

Amb la festa del Baptisme del Senyor s'acaba avui el Temps de Nadal.

☒ Després de la seva manifestació als "pobres" en la persona dels pastors dels voltants de Betlem (Nadal)

☒ Després de la seva manifestació als "pagans" en la persona dels Màgics vinguts d'Orient (Epifania),

☒ Celebrem avui la manifestació de Jesús com "Fill estimat" del Pare, quan es batiat per Joan en les aigües del Jordà.

2. ..on es releven la seva identitat de FILL ESTIMAT, enviat pel Pare, al mateix temps que la nostra dignitat de fills de Déu:

Unes lectures que ens revelen que Jesús és el "Fill estimat" del Pare, i que, pel baptisme en la seva mort, nosaltres hem nascut a la vida divina:

+ al temps de la promesa, el profeta havia anunciat la vinguda d'un descendent de David, "cap i guia per tots els pobles", que manifestant l'eficàcia de la Paraula divina (*la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà a mi infecunda. Realitzarà el que jo volia, complirà la missió que jo li havia confiat*), segellarà, una "aliança eterna" i conduirà els homes vers les fonts de la Vida (*Oh, tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners... escoltau i viureu*)

+ Al temps de l'acompliment, Joan Baptista proclama en el desert: *Després de mi ve el qui és més fort que jo, i jo no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li les corretges de les sandàlies.*

8 *Jo us batejo amb aigua, però ell us batejarà amb l'Esperit Sant. Els temps messiànics són inaugurats: Jesús va a fer-se batiar per Joan en el Jordà; sortint de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell., mentre que una veu digué des del cel:*

--Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.

Es tracta de la seva manifestació com a "Fill estimat" de Déu, la seva unció coma "Messies-Rei", el punt de partida de la seva missió de "Servent".

+ en el temps de l'Església, que és el nostre temps, ens és revelat, a nosaltres que confessa'm la mateixa fe en Jesús el Crist, la gràcia del nostre baptisme: nosaltres hem nascut vertaderament de Déu, al mateix temps que se'ns recorden les exigències de la nostra vocació baptismal: viure en l'amor (segona lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Llegim avui la conclusió del Llibre de la Consolació d'Israel, missatge dirigit, vers el final de l'Exili, a un poble deportat, per un deixeble d'Isaïes.

El text es pot dividir en TRES PARTS d'aquest text profètic que forma part de les lectures de la Vigília pasqual.

LA INVITACIÓ frissosa d'un Déu proper

Al banquet que ofereix gratuïtament als qui escolten la seva paraula: *«Oh, tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners!*

I a la festa de l'Aliança eterna que complirà la promesa feta a David eixamplada a totes les nacions *cridaràs una nació que no coneixies, i ells, que no et coneixien, vindran corrents.*

Una crida a la CONVERSIÓ llançada pel Déu tot altre dirigida a l'home pecador: *Que l'injust abandoni el mal camí, i el malèfic, les seves intencions! Que tornin al Senyor, que és compassiu, al nostre Déu, tan generós a perdonar!*

L'AFIRMACIÓ solemne DE L'EFICÀCIA DE LA PARAULA D'UN DÉU a la vegada proper i tot altre: *Tal com la pluja i la neu cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra i la fecunden, i la fan germinar fins que dona llavor als sembradors i pa per a aliment, 11 així serà la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà a mi infecunda. Realitzarà el que jo volia, complirà la missió que jo li havia confiat.»*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR posarà de relleu:

Els imperatius de LA INVITACIÓ: Veniu! Escoltau! Comprau, menjau...

Les expressions fortes a través de les quals es llança LA CRIDA A LA CONVERSIÓ Pel Déu tot proper: *ara que es deixa trobar,..., ara que és a prop.*

- I a la vegada és tot – altre:

- *«Les meves intencions no són les vostres, i els vostres camins no són els meus.*
- La solemne insistència sobre L'EFICÀCIA DE LA PARAULA DE DÉU: *la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà a mi infecunda.*
- *Realitzarà el que jo volia,*
- *complirà la missió que jo li havia confiat.»*

Al final de la lectura es diu després d'un breu silenci:

PARAULA DE DÉU (no" És Paraula de Déu).

Càntic

Avui, en tost d'un salm, ens servim del Càntic d'Isaïes, com a la Nit de Pasqua, ens invita a respondre a la Paraula escoltada amb una vibrant acció de gràcies: Enaltiu!.. proclamau... feis conèixer..., recodau. Aclama'l ple de goig!

SEGONA LECTURA APROFUNDIR AQUEST TEXT

L'autor inspirat invita els creients a llegir la seva IDENTITAT de cristians a la llum de la de Crist:

- + Crist és "el Fill de Déu,
 - el cristià ha nascut de Déu.
- + Crist és vencedor del món,
 - el qui creu en ell és, amb ell i en ell, vencedor del món.

☒ Al mateix temps, amb una habilitat meravellosa que arriba fins a construir les dues parts de la seva primera frase, ell relliga FE en Crist i AMOR AL PRÒXIM:

*Tothom qui creu
que Jesús és el Messies,
ha nascut de Déu,*

*i qui estima Déu que l'ha engendrat,
també estima els altres que Déu ha engendrat*

- Finalment, convida els seus destinataris de la carta : ia – i també a nosaltres avui , en aquesta festa del Baptisme del Senyor- a rellegir la vida de Jesús- A LA LLUM DEL SEU MISTERI PASQUAL I DE L'EXPERIÈNCIA ECLESIAL:
- Fidel a l'esperit del seu baptisme en les aigües del Jordà, Jesús ha anat fins al final del do de si mateix, per amor al seu Pare i als seus germans. Els testimoni de "l'aigua" i de la "sang" fa referència al relat de la seva Passió (un dels soldats li donà una llançada, li ferí el costat i en sortí sang i aigua (Joan 19, 34) i al mateix temps als sacraments del baptisme (aigua) i de l'eucaristia (sang). Així ho interpretaran molts Pares de l'Església.
- El creient "vencedor del món" amb Jesús i ell, es pot sostenir sobre aquests testimonis; actuen en el cor mateix de la seva vida de batiats.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

ATENCIÓ: A VEGADES AQUEST TEXT NO ES TROBA AL LECCIONARIS SI SÓN EDICIONS ANTIGUES. Aquí teniu el text de la BIC

EL LECTOR vetllarà a remarcar particularment:

- Els dos elements simètrics de la primera frases, que DONEN LA CLAU D'AQUEST TEXT:

*1 Tothom qui creu
que Jesús és el Messies,
ha nascut de Déu,*

*i qui estima Déu que l'ha engendrat,
també estima els altres que Déu ha engendrat*

- LES FRASES INTERROGATIVES que reactiven l'atenció:
 - *¿qui venç el món*
 - *sinó el qui creu que Jesús és el Fill de Déu?*
- EL TESTIMONI, que és la paraula clau de la darrera part:
 - *6 Ell, Jesucrist, ha vingut valent-se de l'aigua i de la sang. No de l'aigua solament, sinó de l'aigua i de la sang.*
 - *I l'Esperit en dóna testimoni, ja que l'Esperit és la veritat.*
 -
 - *7 Així, són tres els qui donen testimoni: 8 l'Esperit, l'aigua i la sang, i tots tres concorden. 9 I si acceptem el testimoni dels homes, pensem que el testimoni de Déu és més fort, ja que ha testificat a favor del seu Fill.*

ALGUNS COMENTARIS A L'EVANGELI DE MARC

Inscrit per Marc al seu pròleg...

Ja vam llegir la primera part del pròleg de Marc el 2n. Diumenge de l'Advent. Amb el relat del baptisme de Jesús passam a un segon estadi d'aquest pròleg: deixant els preparatius, accedim a la realitat mateixa del que anunciaven. I al mateix temps, fan observar alguns estudiosos, "aquest episodi presideix tot el que seguirà, perquè el seu contingut explica a la vegada com i perquè Jesús durà a terme el seu ministeri tal com serà descrit a l'evangeli".

... un esdeveniment que portarà a terme les promeses del passat...

El relat evangèlic de Marc comporta tres parts:

- a) la partida de Jesús des de Natzaret de Galilea,
- b) el seu baptisme al Jordà
- c) la manifestació divina en aquesta ocasió.

A) **La partida de Jesús:** és narrada amb una fórmula insòlita a Marc, presa de l'Antic Testament que fa referència a l'entrada en escena de Moisès al començament del llibre de l'Èxode: *9 Per aquells dies,(Jesús) vingué ...* Marc podria designar Jesús com el nou Moisès.

De tota manera, en aquesta hipòtesis, aquesta fórmula "*marca un principi i una nova etapa en la història de les relacions de Déu amb els homes, etapa decisiva i final*"

Paradoxalment, Jesús no ve de la Judea o de Jerusalem, sinó de Natzaret, poble de la Galilea, un poble perdut d'una regió menyspreada, de la que es deia: De Natzaret en pot sortir res de bo? (Jn 1, 46). Jesús baixa i ve com tants d'altres a rebre el baptisme de Joan a les aigües del Jordà.

B) EL BAPTISME DE JESÚS EN EL JORDÀ.

Marc deixa en el silenci el diàleg que porta Mateu, entre Jesús i Joan Baptista. Pel que fa al baptisme, és evocat amb una remarcable sobrietat: *Per aquells dies, Jesús vingué des de Natzaret de Galilea i fou batejat per Joan en el Jordà.* La mateixa fórmula emprada més amunt per l'evangelista en parlar de les multituds; hi ha una omisió remarcable: quan anaven a Joan confessaven els seus pecats i eren batiats, però no hi res d'açò pel que fa a Jesús.

C) Pel que fa a la MANIFESTACIÓ DIVINA, és clarament més desenvolupada (34 paraules en grec) més que el baptisme pròpiament dit (només 7 paraules).

Aquesta manifestació té lloc, precisa Marc, en el moment en que Jesús surt de l'aigua. Un detall que tendeix, una vegada més, a presentar Jesús com el nou Moisès.

"En efecte –comenta J. Hervieux, a l'Evangile de Marc- en el llibre d'Isaïes, es trobava un poderosa crida a Déu perquè renovi les seves intervencions salvadores de l'Èxode. Marc s'ha inspirat en aquest passatge on hi n'ha escrit: "On és Aquell (Déu) que va fer pujar de la mar el pastor (Moisès) del seu ramat? No és perquè sí que l'evangelista diu que és pujant de l'aigua que Jesús ha rebut l'Esperit. Per Marc, Jesús és el nou Moisès. El seu baptisme, un nou pas alliberador de la Mar Roja".

- Aquesta manifestació té lloc, no per a Joan o pels testimonis, sinó solament per a Jesús. "En aquesta escena, Joan no veu res, no diu res, i s'acontenta en batiar.

- Aquesta manifestació comporta una visió i una paraula.

Una visió: Jesús veié el cel s'esquinçava. Segons la tradició jueva, els cels, estatge de Déu, s'havien tancat amb els darrers profetes; amb la seva desaparició, la comunicació s'havia interromput entre Déu i els homes. Així, doncs, aquell dia, Déu respon a la súplica del profeta en l'angoixa de l'exili: Ah si esqueixessin els cels i baixassis" els temps nous s'han inaugurat, la comunicació s'ha restablert entre Ell i els homes.

Aquesta expressió "esqueixar-se" no tornarà a repetir-se escrita per la ploma de Marc fins el moment de la mort de Jesús a la creu: La cortina del Temple s'esqueixà en dues parts (15, 38). El que era inaugurat al Jordà es realitzarà plenament en el Calvari: l'obertura feta per Jesús, en favor de tots els homes, del lliure accés a Déu?

☐ Jesús va veure... l'Esperit baixar sobre ell com un colom. Abans de la vinguda de Jesús, l'Esperit estava com aopagat: ja no baixava per inspirar de nou els profetes. Però, ara, en sortir Jesús de les aigües del Jordà, el veu baixant sobre ell, designant-lo com el profeta dels nous temps.

☐ Una paraula, que comporta dues parts: primer una declaració d'identitat de Jesús feta per Déu; després el record d'un acte de Déu tenint Jesús per objecte.

☐ La primera part comença amb una referència al salm 2: *tu ets el meu Fill, avui jo t'he engendrat* que la tradició jueva sempre rellegí com oracle messiànic. Des de l'obertura de l'Evangelí, Jesús és entronitzat com a rei messiànic en la línia de David, Crist (Ungit) de Déu.

☐ Continua amb una expressió emprada tres vegades al Gn. 22, en el moment en que Abraham, creient respondre a la voluntat de Déu, es disposa a sacrificar Isaac, el fill de la promesa, el seu "fill estimat". Jesús aquí és designat com el nou Isaac a qui no estalviarà la mort.

☐ Pel que fa a la segona part d'aquesta paraula, pren les paraules que el Senyor, a Isaïes 42, 1, dirigeix al seu Servent: Vet aquí el meu Servent que jo sostenc, el meu estimat en qui he posat la meva complaença.

Com el servent, Jesús, en qui Déu ha posat tot el seu amor i sobre el qui reposa el seu Esperit, és enviat en missió perquè sigui "llum de les nacions", per obrir els ulls dels cecs, faci sortir els captius de la presó i del seu calabós els qui viuen en les tenebres (Is 42, 6-7). I com el Servent anunciat pel profeta, és per mitjà d'un camí d'humiliació i de sofriment que realitzarà la seva missió.

.... i inaugura anunciant la missió de Jesús:

Aquesta paraula divina dirigida a Jesús, després del seu baptisme al Jordà, conté l'idea d'una missió.

No hi ha dubte, doncs: per Marc, el baptisme de Jesús no és la purificació dels pecats que ell no ha comès. És la senyal de Partida, l'empenta d'enviament en missió que Déu dóna a aquell que és el "Messies" i el "Fill de Déu" (en el sentit fort descobert en la fe pasqual).

Jesús és l'Envia't especial de Déu per establir el seu Regne. Ara ell pot anar a l'acció per dur a terme aquesta missió.